

Bińkowska, Krystyna

Publikacje książkowe i wydawnictwa ciągłe

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 29/3-4, 717-718

1984

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wano około 30 prac magisterskich i 3 doktoraty. Opracowano kilka recenzji rozpraw doktorskich i habilitacyjnych.

Pracownicy Instytutu wygłosili 7 referatów na konferencjach i sesjach międzynarodowych, 16 referatów na naukowych zebraniach krajowych zorganizowanych poza Instytutem oraz cykl wykładów z historii nauki polskiej we Wszechnicy PAN.

II. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Instytut współpracuje z wieloma ośrodkami zagranicznymi na podstawie umów pomiędzy Akademiami oraz bezpośrednich porozumień zawartych z pokrewnymi placówkami w krajach socjalistycznych i kapitalistycznych. W ramach porozumienia z Instytutem Historii Przyrodoznawstwa i Techniki AN ZSRR przygotowywana jest wspólna dwutomowa publikacja pt. *Polsko-rosyjska i polsko-radziecka współpraca naukowa. Tradycja i współczesność*. We współpracy z Instytutem Historii Powszechnej (Zakład Historii Nauki) Czechosłowackiej AN kontynuowane są badania nad dziejami polsko-czeskich i polsko-słowackich kontaktów naukowych. Wspólnie z Instytutem J. A. Komeńskiego w Pradze badana jest rola Komeńskiego w świecie. Z Instytutem K. Sudhoffa (Uniwersytet Lipski) prowadzone były badania nad historią nauk ścisłych. W roku sprawozdawczych przekazano temu Instytutowi 24 biogramy polskich uczonych, które będą opublikowane w słowniku Brockhausa.

Józef Miąso
(Warszawa)

III. PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE I WYDAWNICTWA CIĄGŁE

W roku sprawozdawczym — 1983 — Instytut Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN opublikował siedem pozycji książkowych (w tym trzy — techniką małej poligrafii) oraz cztery wydawnictwa ciągłe („Kwartalnik Nauki i Techniki”, „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej”, „Organon” i „Rozprawy z Dziejów Oświaty”) o łącznej objętości około 295 arkuszy wydawniczych.

W serii *Monografie z Dziejów Nauki i Techniki* Wydawnictwo Ossolineum wydało drukiem tom CXXVIII serii — Lech Mokrzejcki: *Początki wiedzy o morzu w dawnej Rzeczypospolitej. Problematyka morska w nauce gdańskiej doby Baroku i Oświecenia*. Gdańsk 1983 (21 ark. wyd.). Monografia przedstawia wiedzę o morzu i badania z tego zakresu prowadzone przez uczonych gdańskich od XVI do XVIII w. Uwzględnia również dzieje gdańskiej oświaty i jej wkład kształcenia specjalistów morskich. Książka jest interesująco ilustrowana i opatrzona estetyczną obwolutą, ciekawą pod względem graficznym.

W serii *Studia Copernicana* Wydawnictwo Ossolineum opublikowało tom XXIII — *Witelonis Perspectivae liber quintus. Book V of Witelo's Perspectiva*. Wrocław 1983 (25 ark. wyd.). Praca obejmuje edycję krytyczną tekstu łacińskiego księgi V *Perspektywy* wraz z przekładem angielskim, wstępem i komentarzem. Książka zawiera — oprócz kilkudziesięciu rysunków Witelona — 15 źródłowych reprodukcji

cji fotograficznych tekstu *Perspektywy Witelona*; ma okładkę płócienną — ozdobioną rysunkiem z dzieła Kopernika *O obrotach...* (III, 20) oraz seryjną obwolutę graficzną.

Jako pozycje zawarte — opublikowane przez Wydawnictwo Ossolineum poza serią — ukazały się dwie bardzo interesujące książki: Eugeniusz Rybka, Przemysław Rybka: *Historia astronomii w Polsce*, tom II. Gdańsk 1983 (22 ark. wyd.). Jest to synteza historii astronomii w Polsce za okres lat 1750—1918, która jest kontynuacją wydawnictwa opublikowanego w 1975 r. — jako tom I. Książka ta jest pięknie wydana, podobnie jak jej pierwszy tom. Mimo 9-letniej przerwy, dziełacej obydwa wydawnictwa, edycja ta nie ustępuje w staranności i estetyce edytorskiej tomowi I. Zawiera 16 interesujących ilustracji wydrukowanych na papierze kredowym z dużą starannością. Również gatunek papieru, płócienna oprawa oraz obwoluta graficzna zwracają uwagę swą estetyką połączoną ze smakiem i znanstwem przedmiotu, jak i sztuki drukarskiej.

Drugą książką, opublikowaną poza serią, jest Piotra Hübnera *I Kongres Nauki Polskiej jako forma realizacji założeń polityki naukowej państwa ludowego*. Gdańsk 1983 (16,50 ark. wyd.). Jest to dysertacja poświęcona I Kongresowi Nauki Polskiej w roku 1951, który został przedstawiony na tle ówczesnej polityki kulturalnej i ogólnej sytuacji politycznej. Książka ukazuje, jak w wyniku prac Kongresu powołano nowy system organizacji nauki z Polską Akademią Nauk na czele. Rozprawa zawiera interesujące reprodukcje fotografii — ilustrujących obrady Kongresu. Książka ukazała się na dobrym papierze, z 10 ilustracjami na papierze kredowym i w lakierowanej okładce.

Techniką małej poligrafii ukazały się trzy pozycje: 1) Henryka Baranowskiego pt. *Uniwersytet Wileński (1579—1939). Bibliografia za lata 1945—1982*. Ossolineum, Wrocław 1983 (9,50 ark. wyd.). Jest to bibliografia obejmująca piśmiennictwo z lat 1945—1982, dotyczące dawnego Uniwersytetu Wileńskiego od czasów jego założenia (1579) aż do wybuchu II wojny światowej (1939). Edycja ma ładną okładkę graficzną.

2) *Wybór tekstów źródłowych do dziejów medycyny polskiej*. Drukarnia Narodowa w Krakowie, Kraków 1983 (30 ark. wyd.). Jest to praca zbiorowa pod redakcją Wandy Osieńskiej i Zofii Podgórskiej-Klawe. Wypisy obejmują teksty źródłowe od średniowiecza do wieku XX, obrazujące rozwój naukowej myśli lekarskiej. Przeznaczone są jako pomoc naukowa (uzupełniająca) dla studentów akademii medycznych.

3) Jana Kosteckiego pt. *Poznanie zespołów mineralnych w Polsce w latach 1919—1983 (Materiały)*. Warszawska Drukarnia Naukowa, Warszawa 1983 (11 ark. wyd.). Praca jest oparta zarówno na materiałach publikowanych, jak i na doświadczeniach geologa-praktyka. Omawia tradycje polskiej geologii oraz ukazuje działalność w dziedzinie geologii w Polsce w następujących etapach: lata 1918—1945, okres po II wojnie światowej, a także osiągnięcia po roku 1945.

Z wydawnictw seryjnych wydano: cztery numery „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki” — R. XXVIII — wraz z *Bibliografią bieżącą historii nauki i techniki, Indeksami za lata 1971—1980 do Bibliografii bieżącej* oraz rocznym spisem treści (82 ark. wyd.); „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” — seria E: Zagadnienia ogólne, zeszyt 7 (9,50 ark. wyd.); podwójny numer rocznika „Organon”, Numéro 16/17 za lata 1980/81 — czasopismo w językach kongresowych (25 ark. wyd.) oraz dwa numery rocznika „Rozprawy z Dziejów Oświaty”, tom XXV (21 ark. wyd.) i tom XXVI (22 ark. wyd.).

Krystyna Bińkowska
(Warszawa)